

Vandring i äkta skärgårdsmiljöer

Upplevelser utöver det vanliga

Föglö - Sottunga – Kökar – Kumlinge – Brändö – Vårdö

Att ö-luffa i den åländska skärgården är gratis då du åker med Ålandstrafikens färjor. Vandringen är ett bra sätt att komma det lokala livet nära. Vandra längs skärgårdsvägarna med inslag av mindre naturstigar eller större vandringsleder. Skärgårdskommunerna är lika men ändå olika- en sak har de dock gemensamt- en underbar natur.

Upplev de gamla lanthandlarna, småskaligheten och njut av de vackra färjpassen mellan öarna. Vandra, må bra och spara minnen. Skärgårdsbor är ett hjälpsamt släkte, tag gärna kontakt med frågor och funderingar längs vägen.

FÖGLÖ

Föglö är en av Ålands sex skärgårdskommuner. På Föglö finns två vandringsleder, i Hastersboda och i Jyddö som beskrivs närmare nedan. Förutom dessa två leder går det utmärkt att vandra längs de vanliga vägarna. Vandringsleden på Jyddö i Föglö är c:a 7 km. Den börjar vid telemasten du kan endera gå den medsols eller motsols, den är så utmarkerad att den syns bra från båda håll. Den börjar och slutar på samma plats, med parkeringsmöjligheter både för bilar och cyklar.

Du kommer bekvämt med färja endera från Svinö till Degerby eller från Långnäs till Överö.

Till Överö är det också möjligt att komma från hela Åländska skärgården Brändö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och från Galtby i Korpo i Åbolands skärgård.

Från färjfastet i Degerby är det c:a 14 km. och från Överö är det c:a 4 km. till vandringsledens startplats.

Varför Jyddö vandringsled? Därför den går genom omväxlande natur "höga berg" och djupa dalar, där det finns en mångfald vad gäller flora och fauna. På våren blommar blåsippa och vitsippa tätt följda av gullviva "Ålands landskapsblomma" och Adam o Eva, liljekonvalj, getrams, "maj blomster" (gökärt) ja listan kan göras hur lång som helst. Buskar som blommar är hagtorn, olvon och slån. Ekdungar, hasseldungar och strandängar, dessutom en hel del berg ryms på dessa 6-7 km. Det högsta berget är "Böte" c:a 35m högt, vilket är ett gammalt kasberg, det sägs dessutom att på norra sidan av det är det rester av något slags försvarsmur. Från detta berg kan du vid klart väder se 5 av Ålands kommuner, nämligen Lemland, Lumparland, Vårdö, Sottunga och Kökar. **Ta med kikare**

En mångfald av fåglar förekommer, både sjöfåglar, rovfåglar och våra småfåglar. Svanar finns i mångfald, men du behöver inte vara lång stund på

väg förrän havsörnen med sitt kännpaka skri uppenbarar sig. På sommaren syns många fjärilsarter bland annat Apollo. Tavlor med foto och beskrivning av vissa växter finns uppsatta längs stigen.

På två ställen finns bord och bänkar där du kan äta din medhavda matsäck, eller bara sitta och meditera och beundra utsikten. Eventuella sopor tar du naturligtvis med dig för allas trivsel.

Stigen går över privata ägor, men kommunen ser till att den hålls öppen och lättframkomlig. Stoppa gärna ner förutom kamera, och käk ett par gummistövlar i ryggsäcken, vid högt vatten kan det vara lite blött, stigen går nämligen precis i strand kanten vissa ställen.

Har du inte egen matsäck med dig har vi Ninas café på Jyddö som har öppet sommartid

mån-fre 11-20 och lör-sön 15-21 . God mat i trivsamt miljö.

Vandringsleden i Hastersboda startar vid Isakssons stugby och är en 5 km lång, relativt kuperad led som går längs med havet och i gammal skärgårdsurskog. Vid startpunkten finns en infotavla och en postlåda med kartor. Längs leden finns faktatavlor och ett utkikstorn.

Läs mer om sevärdheter etc. i resebeskrivningen över Föglö

Intressanta sidor: www.alandstrafiken.aland.fi
www.foglo.aland.fi

Vi ses på Sottunga...

SOTTUNGA

Den gröna ön mitt i farleden är ett samhälle i miniatyrformat. Sottunga är Finlands minsta kommun och ligger intill farleden mot Kökar.

Restiden från Föglö (Överö) är bara drygt en halvtimme med färja. Sottunga är väl värt ett stopp utmed resan för småskalighetens skull men även för naturupplevelsorna. De korta avstånden gör att du hinner uppleva mycket under en dag, för på Sottunga ligger upplevelsorna tätt.

Det finns tre vandringsleder med informationstavlor. Leden som börjar och slutar i färjhamnen är ca 2,5 km lång och tar dig på vandring genom Sottungas historia, speciellt hamnområdets och kyrkans historia. Skogsstigen vid Sottunga Stugby är 1,5 km lång och berättar om naturen och växtligheten. Vandringsleden som utgår från grundskolan i centrum är 3 km lång och beskriver folket och livet i byn i gången och modern tid. På dina vandringar på ön får du också se kommunens vassreningsverk samt det första moderna vindkraftverket på Åland från år 1992. De två 90 m höga telemasterna i söder syns som ett landmärke vida omkring i skärgården.

Läs mer om sevärdheter etc. i resebeskrivningen över Föglö

Intressanta sidor: www.alandstrafiken.aland.fi
www.sottunga.aland.fi

Vi ses på Kökar....

KÖKAR

Är du ute efter en skärgårdsupplevelse utöver det vanliga ska du besöka Kökar längst ute i Ålands södra arkipelag. Kökar ligger ca 1h 30min från Sottunga och har med sin karga skärgårdsnatur vårdat både ömma själar och kroppar. Mjukt slipade klippor i kombination med intressanta utflyktsmål gör Kökar till en av de riktiga höjdpunkterna under din ö-luff.

Kalen heter Kökars längsta renodlade vandringsstig och är 7 km lång. Det finns dessutom en vacker naturstig på ett par kilometer som startar vid Klobbars Gästhem, men som sagt, att vandra längs skärgårdskommunernas byvägar är en upplevelse.

Läs mer om sevärdheter etc. i resebeskrivningen över Kökar

Intressanta sidor: www.alandstrafiken.aland.fi
www.kokar.aland.fi

Vi ses på Kumlinge...

KUMLINGE

Kumlinge gör verkligen rätt för smeknamnet "navet i havet" då du med Ålandstrafikens hjälp kan åka färja till Kumlinge från såväl Långnäs i Lumparland som från Hummelvik i Vårdö. Dessutom kan du österut mot Brändö och vidare mot finska fastlandet.

På Kumlinge finns en vandringsled som består av två olika delar varav den ena är c. 3km och den andra c. 3,4km. Denna led går igenom skiftande miljöer med tre utsiktsplatser. Sträckningen har ett rikt djurliv och man skall inte bli förvånad om man träffar på både tran och älg. Leden går förövrigt till stor del på älgarnas egna stigar. Bilburna vandrare parkerar bäst vid kyrkan eller vid rastplatsen nedanför Vårholmsböte. Ta gärna med hunden på promenad men håll den kopplad – inte bara med tanke på djur- och fågelliv utan även för huggormsrisk. Kartor över vandringsleden finns vid Remmarhamnen och kyrkan. Njut av naturupplevelsen som denna vandringsled bjuder på!

På Seglinge finns en vandringsled som leder vandraren genom lummiga hasselskogar, över karga berg och runt envisa enbuskar till Delets strand med svalkande vind och rullande vågor. Där kan man hitta så kallade jättegrytor. Grytorna har formats i bergen under istiden när en sten har nött ett hål i berget.

Den märkta stigen börjar vid den gamla bysmedjan i Seglinge by. Totalt blir vandringen c. 5 km. Även på denna stig kan man möta både rådjur och älg samt skåda fåglar i vassarna.

Till Seglinge åker man vajerfärja från Snäckö vilket tar knappa tio minuter. Vajerfärjan går dygnet runt. Seglinge är väl värt ett besök för vandringsledens skull men även byvägarna, lanthandeln där du inhandlar kvällens råvaror till middagen gör att många människor kommer att känna en skarp kontrast från sina dagliga liv och miljöer.

Till Kumlinge hör även Enklinge med sitt välrenommerade friluftsmuseum och natur bör läggas in i färdplanen. Färjan till Enklinge från Kumlinge tar 15 minuter.

Läs mer om sevärdheter etc. i resebeskrivningen över Kumlinge

Intressanta adresser: www.alandstrafiken.aland.fi
www.kumlinge.aland.fi

Vi ses på Brändö...

Brändö

Brändö är den kommun som ligger längs österut. De största öarna inom Brändöarkipelagen är förbundna med broar och vägbankar eller trafikeras av Ålandstrafikens färjor. Åva, Jurmo, Lappo, Torsholma, Asterholma är alla öar med hamnar och från Åva kan du dessutom ta dig vidare direkt till finska fastlandet.

Tack vare alla vägbankar och broar känns ibland vandringen som att gå på vatten.

Lägg upp din vandring efter Ålandstrafikens turlistor och gör en ö-luff i dubbel bemärkelse bland Brändös alla smultronställen.

Läs mer om sevärdheter etc. i resebeskrivningen om Brändö

Intressanta sidor: www.alandstrafiken.aland.fi
www.brando.aland.fi

Vi ses på Vårdö...

Vårdö

I Vårdö, "den förtrollade ön" kan du känna historiens vingslag i en levande skärgård. Vårdö är den skärgårdskommun som ligger närmast fasta Åland. En kabelfärja trafikerar dygnet runt mellan Prästö i Sunds kommun och Töftö i Vårdö kommun. Töftö är sammanbunden med huvudön med en 312 meter lång bro som är Ålands längsta bro. Från Hummelvik trafikerar Ålandstrafiken tre gånger om dagen via Kumlinge till Brändö med vidare anslutning till Gustavs och Åbo.

Ända in på 1900-talet var Vårdö en betydande sjöfartssocken. Allmogeseglationen lade grunden till en rikedom som i dag syns i flera stora ljusa kaptensgårdar i bl.a. Vargata by där kommunens kommersiella centrum finns. I Vargata slingrar sig den gamla vägen vackert förbi de vackra skeppargårdarna och Sally Salminens födelsehem.

Sally Salminen skildrade livet under bondeseglationen i romanen "Katrina" och placerade Vårdö på den litterära kartan.

Längst i norr har vi Väderskär - känt som Stormskär i Anni Blomqvists romaner om Maja. Anni Blomqvist var bosatt på Simskäla. Simskäla nås med en kabelfärja som trafikerar från norra Sandö.

Vid sidan av byvägarna finns det två vandringsalternativ på Vårdö. Vandringsled i Horsholm är 8 km med start vid Töftö färjefäste. Vandringsstig i Lövä är 4 km med start vid Sandösunds Camping eller Seffers Hembygdsgård i Lövä.

Vårdö har en vidsträckt skärgård med omväxlande natur, från lummiga lövängar på huvudön till karga utskärskobbar i Norrhavet. Vårdö är en perfekta startpunkten eller målgången för din skärgårdsluffning.

Läs mer om sevärdheter etc. i resebeskrivningen över Vårdö

Intressanta adresser: www.alandstrafiken.aland.fi

www.vardo.aland.fi

Några tips på vägen är att gärna boka boendet på förhand speciellt under högsommaren. Det finns boende av olika standard i hela skärgården och Skärgårdsledens företagare ser fram emot att få serva just Dig.

Välkommen att vandra i Ålands unika skärgård!